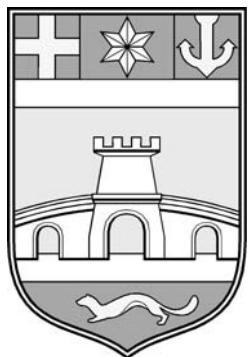

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O
PROVEDBI NACIONALNE
STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA
MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S
INVALIDITETOM OD 2007. DO
2015. GODINE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2011. I 2012. GODINI**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za zdravstvo i
socijalnu skrb Osječko-baranjske županije*

Osijek, srpnja 2013.

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2007. DO 2015. GODINE NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2011. I 2012. GODINI**

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je u lipnju 2007. godine Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine ("Narodne novine" broj 63/07.) s ciljem napretka te daljnog snaženja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, a potvrđujući pravo svih građana da ravnopravno sudjeluju u svim segmentima društva i nesmetano raspolažu svojim zakonskim i ustavnim pravima.

Zadaća je Nacionalne strategije uskladiti sve politike djelovanja na području zaštite osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom.

Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa te sprječavanje bilo kakve diskriminacije i snaženje svih oblika društvene solidarnosti.

Ona se naslanja na već uspostavljene okvire, kao i iskustva u provedbi Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. godine kojom su stvorene osnove za osiguranje i promicanje prava osoba s invaliditetom, ali uz traženje novih rješenja za osiguravanje sveobuhvatnog pristupa u svim područjima od interesa za osobe s invaliditetom, kao što su: obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu, te međunarodna suradnja.

Kroz sva ova područja Nacionalnom strategijom je predviđeno poduzimanje niza sustavnih mjera, a za provođenje velikog dijela tih mjer zadužene su, uz tijela državne vlasti, strukovne organizacije i civilni sektor te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Napominje se da su zakonom definirane konkretnе obvezе, kako županija, tako gradova i općina (primjerice u pogledu brige o djeci predškolske dobi, školstva, zdravstva, prometne povezanosti itd.), a Nacionalnom strategijom tim obvezama jedinstveno je pristupljeno kada su u pitanju nositelji pojedinih aktivnosti. Dakle, u svakom pojedinom slučaju, neovisno o zakonskoj obvezi, kao nositelji aktivnosti utvrđene su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 3. listopada 2008. godine Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije. Zadaće Povjerenstva su pripremanje Programa provedbe mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, uskladivanje i praćenje provedbe Programa i o tome izvještavanje Ministarstva socijalne politike i mladih, Županijske skupštine i prema potrebi drugih tijela i provođenje drugih aktivnosti vezanih uz izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom i provedbu Nacionalne strategije.

Uvažavajući činjenicu da su mjere Nacionalne strategije zapravo sveobuhvatan pristup svim društvenim područjima od interesa za život osobe s invaliditetom (obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja) pri osnivanju Povjerenstva vodilo se računa i o njegovu sastavu kako bi u potpunosti moglo ispuniti svoju zadaću.

Povjerenstvo ima predsjednika i deset članova koje imenuje Skupština Osječko-baranjske županije i to iz područja: stanovanja, mobilnosti i pristupačnosti, profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada, socijalne skrbi i zaštite obitelji, zdravstvene djelatnosti, odgoja i obrazovanja, kulture, politike i javnog života, informiranja, komunikacija i podizanja razine svijesti, športa te udruga osoba s invaliditetom.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo na dan 12. siječnja 2012. godine u Republici Hrvatskoj bilo je 518 081 osoba s invaliditetom, od čega 311 995 muškaraca (60,2%) i 206 086 žena (39,8%), stoga osobe s invaliditetom čine 12,1% ukupnog stanovništva Republike Hrvatske. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 284 505 (54,9%) je u radno aktivnoj dobi od 19 do 64 godine, u dobnoj skupini iznad 65 godina je 195 380 osoba (37,7%), dok je u dječjoj dobi od 0 do 19 godina njih 7,4%.

Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji s udjelom od 29,7% od ukupnog broja osoba s invaliditetom. Najveći udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije je u Krapinsko-zagorskoj županiji, s time da je najviša vrijednost u dječjoj dobi u Međimurskoj županiji, u radno aktivnoj dobi u Krapinsko-zagorskoj županiji, a u dobi iznad 65 godina u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

U Osječko-baranjskoj županiji na dan 12. siječnja 2012. godine ukupni broj osoba s invaliditetom iznosio je 34 727, od čega je 22 105 muškaraca (63,7%) i 12 622 žene (36,3%), stoga osobe s invaliditetom čine 11,4% ukupnog stanovništva Županije.

Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 20 706 (59,6%) je u radno aktivnoj dobi, u dobnoj skupini iznad 65 godina je 32,5% osoba, dok je u dječjoj dobi njih 7,9%.

Ukoliko se razmotri udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Županije prema navedenim dobним skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te prevalenciju za sve promatrane dobne skupine, ali je u ukupnom broju osoba s invaliditetom udio osoba s invaliditetom u radno aktivnoj dobi na području Županije daleko veći nego što je to na razini Države (u Republici Hrvatskoj 54,9%, a u Osječko-baranjskoj županiji 59,6%).

Prema dostupnim podacima o obrazovanju, 74,7% osoba s invaliditetom nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, njih 19,1% ima srednju stručnu spremu, dok je 2,1% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje ima ukupno 4,1% osoba s invaliditetom.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo iz novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u Osječko-baranjskoj županiji je 608 zaposlenih osoba s invaliditetom, od čega je 69% muških i 31% ženskih osoba.

Najčešća zvanja kod zaposlenih osoba s invaliditetom su NKV radnik, trgovac, automehaničar te strojopravnik.

Prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, osobe s invaliditetom u najvećem broju (72%) žive u obitelji, njih 25% živi samo, dok 2,1% osoba s invaliditetom boravi u ustanovi, a samo 1% osoba s invaliditetom ima udomitelja ili skrbnika.

U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 18% osoba s invaliditetom. Oko 57% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu. Najveći broj osoba ostvaruje svoja prava iz statusa osobe s invaliditetom putem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

U Osječko-baranjskoj županiji u Registar osoba s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2 468 osoba (od kojih su 60% muškarci, a 40% žene).

Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju te poremećaji govorno-glasovne komunikacije i specifične poteškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja.

Potpuna odgojno-obrazovna integracija s prilagođenim nastavnim postupcima najčešći je oblik njezinog specificiranog provodenja. Ukupno 6 672 osobe s invaliditetom (19%) vještačeno je u sustavu socijalne skrbi.

U Osječko-baranjskoj županiji živi 6 290 branitelja s invaliditetom te 791 osoba koja ima posljedice ratnih djelovanja iz II. svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

II. MJERE I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S INVALIDITETOM OD 2007. - 2015. GODINE

Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. -2015. godine sadrži 15 područja djelovanja: obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su nositelji tj. sunositelji mjera i aktivnosti u navedenim područjima.

ŽIVOT U ZAJEDNICI

Cilj je omogućiti osobama s invaliditetom neovisnije planiranje života te osigurati mogućnost da osobe s invaliditetom odaberu svoje mjesto boravka na ravnopravnoj osnovi s drugima. Također se želi postići širok raspon kvalitetne podrške na razini zajednice kako bi se osobama s invaliditetom omogućila sloboda izbora i odgovarajuća kvaliteta života u zajednici.

Mjere:

1. Osigurati uskladeni pristup u pružanju kvalitetnih usluga podrške u zajednici;
2. Osigurati kvalitetne usluge u zajednici te alternativne oblike smještaja koji omogućavaju prijelaz iz smještaja u ustanovama na život u zajednici;
3. Osigurati dopunske usluge i druge kapacitete s ciljem potpore obitelji;
4. Edukacija djelatnika javnih službi s ciljem kvalitetnijeg uključivanja osoba s invaliditetom u život zajednice.

ODGOJ I OBRAZOVANJE

Cilj je razvijati sveobuhvatni sustav odgoja i obrazovanja koji može odgovoriti na različite potrebe svojih polaznika u njima bliskoj sredini; osigurati dostupnost redovnog odgojno-obrazovnog sustava na svim razinama; osigurati podršku učenicima integriranim u redovno obrazovanje uz zajedničko djelovanje specijaliziranih ustanova; osigurati trajni profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih djelatnika na svim razinama za stjecanje kompetencija za rad s djecom s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom; osigurati planiranje obrazovanja i sposobljavanja djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom sukladno njihovim mogućnostima i zahtjevima tržišta rada te razvijati partnerstvo odgojno-obrazovnih ustanova s obitelji, lokalnom zajednicom, civilnim sektorom i tržištem rada.

Mjere:

1. Osigurati cjeloživotno učenje osobama s invaliditetom s ciljem učinkovite prohodnosti između faza obrazovanja te između obrazovanja i zapošljavanja;
2. Podupirati suradnju između državnih tijela i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave radi omogućavanja jednakosti pristupa predškolskom odgoju i školovanju na svim razinama, s posebnim naglaskom na unapređenju stanja u manjim sredinama (seoska, otočna, brdsko-planinska, demografski ugrožena i ratom pogodena područja);
3. Osigurati infrastrukturnu potporu učenicima s teškoćama u razvoju;
4. Uključiti djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom u postupke donošenja odluka koje utječu na njihov život.

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Cilj je osigurati zadovoljavanje zdravstvenih potreba osoba s invaliditetom, uključiti potrebe osoba s invaliditetom u informativne materijale zdravstvenog obrazovanja i kampanje javnog zdravstva; djelovati u smjeru pristupačnosti javnih i privatnih zdravstvenih ustanova i kapaciteta da bi se osiguralo pružanje dobro opremljenih i kompetentnih zdravstvenih usluga, uključujući mentalno zdravlje, psihološku podršku, izvanbolničko i bolničko liječenje za zadovoljenje potreba osoba s invaliditetom; osigurati jednak pristup zdravstvenim uslugama ženama s invaliditetom, uključujući posebice preporodajno, ginekološko savjetovanje i liječenje te savjete u vezi s planiranjem obitelji; osigurati sustavno informiranje u vezi s individualnim zdravstvenim potrebama ili uslugama, u obliku razumljivom osobama s invaliditetom; obrazovati zdravstvene radnike razvijanjem svijesti o invaliditetu zajedno kako bi koristeći svoje znanje i metode bili u najboljoj mjeri sposobljeni za zadovoljavanje konkretnih potreba osoba s invaliditetom.

Mjere:

1. Pratiti podatke o provedenoj zdravstvenoj zaštiti djece s neurorizicima i iste implementirati;
2. Osigurati pristupačnost i informacijsku podršku za gluhe i slijepe osobe u zdravstvenim ustanovama;
3. Opremiti zdravstvene ustanove i rehabilitacijske centre potrebnim funkcionalnim pomagalima.

SOCIJALNA SKRB I MIROVINSKO OSIGURANJE

Cilj je osigurati prepostavke primjenjerenoga životnog standarda osobama s invaliditetom te dodatna finansijska sredstva s ciljem stvaranja uvjeta za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Mjera:

1. Razviti sustav informiranja i edukacije osoba s invaliditetom i njihovih roditelja.

STANOVANJE, MOBILNOST I PRISTUPAČNOST

Cilj je postupno uspostaviti pristupačno okruženje osobama s invaliditetom primjenom načela Univerzalnog dizajna, izbjegavajući na taj način stvaranje novih zapreka, omogućiti dostupnost prijevoza za sve osobe s invaliditetom te osigurati primjenu suvremenih tehnologija.

Mjere:

1. Osigurati pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti;
2. Osigurati pristupačnost javnog prometa;
3. Osigurati primjenu potpornih tehnologija radi unapređenja mobilnosti osoba s invaliditetom;
4. Osigurati posebnu proračunsku poziciju na kojoj će se iskazivati planirana i utrošena finansijska sredstva za uklanjanje građevinskih i drugih prepreka;
5. Poticati razvoj Univerzalnog dizajna;
6. Osigurati različite oblike pomoći na području komunikacije osobama s invaliditetom kako bi se olakšao pristup javnim objektima i prostorima otvorenim za javnost;
7. Unaprijediti informatičku pismenost osoba s invaliditetom.

PROFESIONALNA REHABILITACIJA, ZAPOŠLJAVANJE I RAD

Cilj je promicati aktivnu participaciju osoba s invaliditetom u području profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada, poticati stjecanje znanja, vještina i navika potrebnih za zapošljavanje i zadržavanje posla, provoditi zapošljavanje uz podršku, poticati alternativne oblike rada, poticati uključivanje u rad u radnim centrima.

Mjere:

1. Osigurati mehanizme zaštite od diskriminacije u području zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom;
2. Osigurati učinkovite mjere za poticanje samozapošljavanja, odgovarajućih oblika zapošljavanja i zadržavanja zaposlenja osoba s invaliditetom na svim razinama;
3. Poticati dodjelu državnih poticaja gospodarskim subjektima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom.

PRAVNA ZAŠTITA I ZAŠTITA OD NASILJA I ZLOSTAVLJANJA

Cilj je omogućiti osobama s invaliditetom učinkovit pristup pravosuđu na ravnopravnoj osnovi s drugim osobama; osigurati osobama s invaliditetom zaštitu i promicanje ostvarivanja ljudskih prava i temeljnih sloboda na ravnopravnoj osnovi s drugim osobama; uspostaviti učinkovitu zaštitu od svih oblika nasilja i zlostavljanja.

Mjere:

1. Pružati osobama s invaliditetom odgovarajuću stručnu pravnu pomoć na svim razinama;
2. Organizirati seminare u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom za borbu protiv svih oblika nasilja;
3. Uklanjati stereotipe o oštećenju kod osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju kao mogućem uzroku nasilja nad njima te se boriti protiv njihova stigmatiziranja.

INFORMIRANJE, KOMUNIKACIJA I PODIZANJE RAZINE SVIJESTI

Cilj je osigurati dostupnost primanja i odašiljanja informacija u skladu sa specifičnostima potreba i mogućnosti osoba s invaliditetom; povećati neovisnost u komuniciranju i informiranju osoba s invaliditetom, a time i samostalnost i kvalitetu života općenito; osigurati razinu svijesti u društvu koja će omogućiti osobama s invaliditetom da ostvaruju svoja prava i sudjeluju u svakodnevnom životu zajednice kao punopravni, aktivni članovi društva.

Mjere:

1. Omogućiti slobodno pretraživanje, primanje i proslijđivanje informacija prema izboru pojedinca - osobe s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugim članovima društva;
2. Koristiti nove tehnologije u cilju povećanja neovisnosti i kvalitete života osoba s invaliditetom;
3. Jačati svijest o tome da same osobe s invaliditetom mogu najbolje zastupati svoje interese, podizati razinu svijesti o invaliditetu i pravima osoba s invaliditetom unapređivanjem stavova prema osobama s invaliditetom kao aktivnim i potpunim članovima društva;
4. Podizati javnu svijest o pravima osoba s invaliditetom nizom različitih aktivnosti koje pridonose općoj toleranciji za raznolikosti u društvu.

SUDJELOVANJE U KULTURNOM ŽIVOTU

Cilj je omogućiti razvitak i afirmaciju kreativnih mogućnosti osoba s invaliditetom te im omogućiti ravnopravno uključivanje u kulturni život, zajedno s drugim sudionicima; omogućiti pristup osoba s invaliditetom ustanovama u kulturi (muzeji, galerije, kazališta, kina, koncertne dvorane i drugo) te praćenje njihovih programa uz uporabu suvremenih tehničkih dostignuća; omogućiti osobama s invaliditetom pristup i/ili stručnu informaciju, odnosno doživljaj kulturne baštine (povijesnih građevina, lokaliteta, umjetnina, tradicijske materijalne i nematerijalne baštine); poticati sudjelovanje sponzora i donatora pri provedbi programa i manifestacija udrugama osoba s invaliditetom.

Mjere:

1. Kontinuirano poticati i podupirati projekte koji afirmiraju kreativne i umjetničke mogućnosti osoba s invaliditetom;
2. Osigurati sudjelovanje kazališnim i drugim umjetničkim solistima i skupina osoba s invaliditetom na redovitim kulturnim manifestacijama (festivalima, smotrama i drugim kulturnim manifestacijama) pod jednakim uvjetima;
3. Poticati umrežavanje i uključenost osoba s invaliditetom na projektima u kulturi, na međunarodnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini;
4. Senzibilizirati javnost za umjetnički rad osoba s invaliditetom;
5. Poticati i uspostavljati suradnju s potencijalnim sponzorima i darovateljima (tvrtke, trgovacka društva, privatni poduzetnici, banke i drugi društveni i gospodarski subjekti);
6. Izmjeniti propise s ciljem osiguravanja jednakih mogućnosti osobama s invaliditetom u kulturi.

SUDJELOVANJE U POLITIČKOM I JAVNOM ŽIVOTU

Cilj je stvarati prepostavke za okruženje u kojemu će osobe s invaliditetom moći sudjelovati u političkom životu kao ravnopravni građani; promicati sudjelovanje osoba s invaliditetom u svim oblicima javnog života i svim procesima političkog odlučivanja na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini; uključivati osobe s invaliditetom i nevladine organizacije osoba s invaliditetom u pripremanje mjera javnih politika koje se odnose na osobe s invaliditetom; promicati sudjelovanje osoba s invaliditetom u radu političkih stranaka; povećati zastupljenost osoba s invaliditetom u predstavničkim tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nacionalnoj razini; promicati sudjelovanje žena, mladih osoba s invaliditetom u političkom djelovanju na svim razinama.

Mjere:

1. Osigurati tehničku podršku ili druge oblike pomoći kako bi svim zainteresiranim osobama s invaliditetom bili dostupni temeljni dokumenti od značaja za političko sudjelovanje na lokalnoj, regionalnih ili nacionalnoj razini;

2. Informirati predstavnike zakonodavne i izvršne vlasti, državne i javne službenike te širu javnost o osnovnim načelima i načinima uključivanja osoba s invaliditetom u politički i javni život zajednice;
3. Promicati sudjelovanje žena i mladih osoba s invaliditetom u javnom i političkom djelovanju na svim razinama;
4. Osigurati dodatnu formalnu i neformalnu edukaciju osoba s invaliditetom s ciljem osnaživanja za uključivanje u javni i politički život.

III. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI IZ NACIONALNE STRATEGIJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Od ukupno 42 jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, mjere i aktivnosti iz Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. - 2015. godine tijekom 2011. i 2012. godine provodilo je 19 jedinica lokalne samouprave.

Općine Antunovac, Donja Motičina, Draž, Drenje, Erdut, Ernestinovo, Feričanci, Gorjani, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Magadenovac, Marijanci, Podgorač, Podravska Moslavina, Popovac, Punitovci, Satnica Đakovačka, Strizivojna, Šodolovci, Viljevo, Viškovci, Vladislavci te Grad Beli Manastir jedinice su lokalne samouprave Županije koje tijekom 2011. i 2012. nisu provodile mjere i aktivnosti Nacionalne strategije.

Kao razloge za neprovođenje mera i aktivnosti općine navode nedostatna finansijska sredstva u općinskom proračunu. Također, osim nedostatnih finansijskih sredstava, navode i problem nedostatka kadrova koji bi provodio navedene mjeru i aktivnosti.

Općine napominju kako ne osporavaju važnost i nužnost bolje skrbi za osobe s invaliditetom, kao i osiguravanja uvjeta za njihovu veću socijalnu uključenost no da, uz postojeći način financiranja lokalne samouprave, manje općine, slabijega fiskalnog kapaciteta, ne mogu na odgovarajući način pristupiti provedbi Nacionalne strategije.

Općina Viljevo navodi da ne provodi mjeru, jer za sada nije iskazan interes osoba s invaliditetom za ostvarivanje navedenih prava.

Općine koje su provodile mjeru poslale su sljedeća izvješća:

Općina Bilje je tijekom 2011. godine ostvarila suradnju i finansijski podupirala rad udruga HIVIDR-a Bilje s 11.016,74 kuna i Udrugu "IRIS" Vardarac s 3.000,00 kuna.

Također je osigurana dostupnost informacija objavom servisnih i ostalih potrebnih informacija na službenim web stranicama Općine.

Za dom kulture u Bilju financirana je izrada rukohvata s 1.464,00 kuna te postavljanje rampe s 2.939,29 kuna.

Kod rekonstrukcije Doma kulture u Bilju planira se izgradnja dizala, kao i potreban broj parkirnih mjesta prilagođenih osobama sa invaliditetom, kao i potreban broj sanitarnih čvorova.

U projektu dječjeg vrtića u Bilju je predviđeno dizalo. Radovi na izgradnji dječjeg vrtića su započeli, a cijena dizala u ponudbenom troškovniku izvođača radova je 117.304,69 kuna.

Pri izgradnji novih objekata: mrtvačnice u Lugu i nadstrešnice uz mrtvačnice u Kopačevu i Vardarcu izgrađene su pristupne rampe.

Djetetu s invaliditetom s područja Općine osiguran je pratitelj za kojeg je iz proračuna izdvojeno 3.387,00 kuna.

Općina Čepin financirala je s 15.000,00 kuna osobne asistente za dva učenika osnovne škole. Također su sufinancirali rad športsko-ribolovnih udruga hrvatskih ratnih vojnih invalida te športsko natjecanje (CARP Cup).

Općina Čeminac izdvojila je 3.000,00 kuna za finansiranje prijevoza u školu specijalnim vozilom za jednog učenika osobu s invaliditetom. Udruga "Baranjsko srce" sufinancirana je s 1.209,30 kuna.

Općina Darda financirala je s 12.500,00 kuna rad udruga osoba s invaliditetom. Od toga Udrugu "Baranjsko Srce" s 1.000,00 kuna, Udrugu roditelja djece oboljelih od malignih bolesti "Moje dijete" s 1.000,00 kuna, Udrugu za djecu i odrasle s reumatičnim oboljenjima "Put do zdravlja" s 1.500,00 kuna, Udrugu gluhih "Slavonac" s 1.000,00 kuna, Udrugu slijepih s 1.000,00 te HVIDR-u Baranja s 7.000,00 kuna.

Općina Đurđenovac financirala je udruge osoba s invaliditetom s 76.057,90 kuna kako bi se podržalo njihovo djelovanje u svrhu unapređenja i priznavanja prava osoba s invaliditetom. Od toga je 1.584,51 kuna izdvojena za Udrugu osoba s mentalnom retardacijom, 43.683,79 kuna za HVIDR-u Đurđenovac te 30.790,20 kuna za Udrugu branitelja liječenih od PTSP-a Đurđenovac.

U Općini Koška žive 182 osobe s invaliditetom od kojih je 19 djece. Iz Proračuna Općine 2011. godine izdvojeno je 32.000,00 kuna za rad udruga gluhih i nagluhih, slijepih i slabovidnih, invalida rada, invalida Domovinskog rata te za terapijsko jahanje za djecu s posebnim potrebama. Općina je samostalno i u suradnji s osnovnom školom, Hrvatskom poštom i Domom zdravlja Našice financirala i sufinancirala pristupne rampe za osobe s invaliditetom u osnovnim školama u Koški, Nizi, Topolinama, Lugu Subotičkom, Ledeniku i Breznici Našičkoj, Društvenom domu u Normancima, zgradi Hrvatske pošte i Domu zdravlja u Koški. Omogućen je pristup svim dječjim igralištima u svim naseljima Općine. U parku u Koški izgrađene su pristupne staze za osobe s invaliditetom te je na taj način omogućen prolaz svim stazama u parku.

Općina Levanjska Varoš je financirala s 5.000,00 kuna prilagodbu prilaza Mjesnom domu Slobodna Vlast i s 5.000,00 kuna prilagodbu prilaza na groblju u Breznici Đakovačkoj. Također su iz proračuna izdvojili 5.000,00 kuna za jednokratnu pomoć osobama s invaliditetom kojima je bila potrebna operacija.

Općina Semeljci je uredila prostorije Udruge "Duga" koja se bavi problematikom osoba s invaliditetom. Udruga "Duga" jednom tjedno organizira trosatno druženje na koje dolazi sve više osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji. Udruga "Duga" je uz pokroviteljstvo Općine u 2012. godini po treći puta organizirala športsko natjecanje za osobe s invaliditetom na uređenom platou uz školu, koji je prilagođen istima. Sudjelovalo je pet udruga osoba s invaliditetom koje su se natjecale u pikadu, košarci i kuglanju.

Općina Trnava radila je na informiranju i podizanju svijesti u javnosti, s ciljem osnaživanja osoba s invaliditetom za planiranje neovisnog života i jednakih mogućnosti. Također je povećana dostupnost kvalitete zdravstvene zaštite djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom.

Općina Petlovac je sufinancirala Udrugu gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije u svrhu obilježavanja "Medunarodnog dana gluhih" s 500,00 kuna.

Općina Petrijevci je osigurala finansijsku pomoć od 5.000,00 kuna za plaćanje prijevoza za jednog učenika osobu s invaliditetom. S 500,00 kuna sufinanciran je rad Udruge gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije.

Općina Vuka posvetila je pozornost osiguravanju lakšeg pristupa osoba s invaliditetom javnim ustanovama na svom području. Ustanove su podmirile troškove iz svojih sredstava. Također su obnovljena i prilagođena autobusna stajališta koja su financirana od strane Hrvatskih cesta.

Grad Belišće je na svojoj web stranici te u gradskom biltenu osigurao prostor za oglašavanje o ostvarivanju prava iz područja socijalne skrbi za osobe s invaliditetom.

Međusobna suradnja Centra za socijalnu skrb Valpovo i Grada Belišća uvelike olakšava dostupnost informacija o načinu ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima.

U informiranju prednjači Udruga invalida rada Belišća i Valpova koja svakodnevno pruža informacije i pravne savjete značajne za položaj invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, a informacije su dostupne i na njihovoj web stranici.

U suradnji s Ministarstvom zdravlja provode program "Kao da sam doma". To je program poludnevnog boravka za osobe s poteškoćama u razvoju. Za taj program izdvojeno je 628.300,00 kuna.

Grad Belišće raspisao je natječaj za financiranje projekata udruga na području Grada u 2012. godini. Prioriteti iz natječaja su sljedeći:

- promicanje zdravih stilova života,
- promicanje prava pacijenata,
- osnaživanje osoba s invaliditetom i posebnih potreba za njihovo aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice,
- širenje i razvoj volonterstva, solidarnosti i humanitarnog djelovanja za osjetljive skupine.

Ministarstvo je glavni nositelj aktivnosti vezanih uz Projekt "Pomoć u kući starijim osobama" uz sve veću uključenost Grada Belišća. Projektom se želi omogućiti starijim osobama neovisan i kvalitetan život u njihovoj prirodnoj sredini uz razne zdravstvene i socijalne usluge. U gradu Belišću u "Program" je uključeno 200 korisnika.

Na području grada Belišća obučen je jedan tumač Hrvatskog znakovnog jezika, apsolventica predškolskog odgoja i psihologije, trenutno se obučava za 8. stupanj jezika za gluhe i gluhoslijepu osobu u Savezu "Dodir" gdje je kao aktivni sudionik sudjelovala u projektu za pomoć gluhoslijepim osobama starije životne dobi "Home instructors". Bila je i volonterka u dječjem domu "Klasje" u Osijeku.

2012. godine otvoren je Obiteljski centar Osječko-baranjske županije s uredima u susjednim gradovima: Našice, Valpovo, Đakovo i Beli Manastir, čije su aktivnosti i programi besplatni za sve korisnike. Korisnici Centra su djeca, mladež, roditelji, partneri, obitelj, osobe s invaliditetom i osobe treće životne dobi. Obiteljski centar nudi individualno, obiteljsko, partnersko, grupno i on-line savjetovanje, preventivne programe i projekte, edukacije, predavanja, radionice i sl. te informiranje (tribine, okrugle stolove). Poseban naglasak stavljen je na potrebe osoba s invaliditetom. U Obiteljskom centru radi stručni tim u sastavu socijalni radnik, pravnik, psiholog i ravnatelj.

Suradnja udruge "Zvono" i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2012. godini bila je na visokoj razini. "Zvono" je često koristilo mjere zapošljavanja (javni radovi, zapošljavanje osoba s invaliditetom, zapošljavanje Roma).

U 2012. godini u "Zvonu" je zaposleno 7 osoba s invaliditetom koje su stekle znanja i vještine za pojedine obrte (tkanje, keramika), 6 osoba s invaliditetom steklo je vještine za poslove koji odgovaraju njihovim sposobnostima (vrtlarstvo, pakiranje, glaćanje), uspostavljeno je lokalno partnerstvo za zapošljavanje osoba s invaliditetom, 10 potencijalnih poslodavaca dobilo je specijaliziranu obuku o socijalnom zapošljavanju, 10 radnih instruktora dobilo je certifikat za obuku osoba s invaliditetom za uključivanje u radni proces, opremljen je Centar za zapošljavanje Citadela, ureden je i posađen vrt od 5000 m² sa 7000 biljaka, opremljen je i otvoren servis za glaćanje te je opremljena radionica tkanja.

Grad Donji Miholjac tijekom 2011. godine sufinancirao je s 20.000,00 kuna Udrugu gluhih Našice i Osječko-baranjske županije, Udrugu slijepih, Športsku udrugu invalida, Udrugu za razvoj i unapređenje pomagala, Društvo multiple skleroze, Društvo za zaštitu od dijabetesa te Udrugu za borbu protiv limfoma i malignih bolesti. Tijekom 2012. godine iz Proračuna Grada Donjeg Miholjca sufinancirane su s 22.500,00 kuna Udruga gluhih Našice i Osječko-baranjske županije, Udruga slijepih, Udruga za razvoj i unapređenje pomagala i kvalitete življjenja osoba s invaliditetom, Društvo multiple skleroze, Društvo za zaštitu od dijabetesa te Udruga za borbu protiv limfoma i malignih bolesti.

Grad Đakovo je organizacijama civilnog društva koje skrbe o osobama s invaliditetom te djeci i mladima s teškoćama u razvoju na svom području posvetio veliku pozornost.

Na području Grada Đakova djeluju sljedeće udruge: Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo, Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" Đakovo, Boćarski klub invalida "Lastavice" Đakovo, konjički klubovi koji se bave organiziranjem terapijskog jahanja za djecu s teškoćama u razvoju "Život i nada" Đakovo i "Sveti Josip" Đakovo, Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, Udruga slijepih Osječko-baranjske županije, Društvo multiple skleroze Osijek, Udruga invalida rada Đakovo, Udruga "Sv. Vinko" - Konferencija Svih Svetih Đakovo i HIVDR-a ogrank Đakovo.

Sve ove organizacije s velikom pozornošću skrbe o osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju od najranije životne dobi.

Grad Đakovo prepoznao je njihov veliki značaj i sufinancirao je rad gore navedenih organizacija u 2011. godini s iznosom od 165.250,00 kuna, a u 2012. godini s iznosom od 115.700,00 kuna.

Grad Đakovo je, u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, sufinancirao Projekt "Sajam poslova" u Osijeku, te je organizirao prijevoz za nezaposlene osobe s područja Grada već petu godinu za redom. Ovaj Projekt bio je namijenjen i osobama s invaliditetom.

2011. godine Grad Đakovo je, u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, financirao s ukupno 187.909,65 kuna zapošljavanje 111 osoba (koje su bile prijavljene na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje više od 12 mjeseci) u javnim radovima. Prema propisanim uvjetima prednost pri zapošljavanju su imali nezaposleni roditelji koji samostalno skrbe o djeci i nezaposleni roditelji djece s teškoćama u razvoju. U 2012. godini na ovaj je način zaposleno 97 dugotrajno nezaposlenih osoba, za što je Grad Đakovo izdvojio 102.985,59 kuna.

2011. godine s 10.800,00 kuna Grad Đakovo je sufinancirao i rad Poliklinike za rehabilitaciju govora i slušanja "Suvag" iz Osijeka koji provodi svoj program u prostorijama Doma zdravlja u Đakovu za potrebe djece iz Grada i prigradskih naselja. Grad je također financirao najamninu za prostor Poliklinike i kupnju potrebne opreme za rad u dvije smjene.

Grad je u suradnji s Katoličkim bogoslovnim fakultetom u Đakovu 2011. godine sufinancirao s 40.000,00 kuna opremu fakulteta, čime je osobama s invaliditetom osigurana mogućnost visokoškolskog obrazovanja. Za tu je svrhu u 2012. izdvojen iznos od 10.000,00 kuna.

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo i Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" Đakovo pružaju usluge s ciljem potpore obiteljima osoba s invaliditetom i obiteljima djece s teškoćama u razvoju, odnosno pružaju mogućnost dnevног i poludnevног boravka u prostorijama udruga.

U Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom djeluje klub "Neven" koji svakodnevno organizira različite sadržaje za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju, a korisnike programa dovozi i odvozi kući vlastitim kombi-vozilom. Prostor za rad ove Udruge osigurao je Grad Đakovo u suradnji s Osnovnom školom V. Nazor, Đakovo, a za trošak najma izdvojeno je 24.000,00 kuna.

Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" svakodnevno organizira usluge dnevног boravka za starije osobe, odnosno osobe s invaliditetom, a jedanput tjedno organizira i radionice za mlađe osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju. Udruga također pruža korisnicima besplatnu uslugu prijevoza.

Grad Đakovo je 2011. godine u suradnji s Poduzetničkim centrom Đakovo i Regionalnom razvojnom agencijom organizirao radionice za udruge koje je sufinancirao sa 155.000,00 kuna. U sklopu radionica vršilo se i predstavljanje natječaja za dodjelu finansijskih potpora za provedbu građanskih inicijativa na način da se aplikantima približe mogućnosti prijave projekata na regionalne, nacionalne, EU i međunarodne izvore financiranja s temom "Mogućnosti prijave projekata na regionalne, nacionalne, EU i ostale međunarodne izvore financiranja".

Upućeno je 115 poziva udrugama koje je u 2011. godini financirao Grad Đakovo, između ostalih i organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom (11 takvih udruga). Odazvalo se sveukupno 40 udruga i institucija koje su sudjelovale u obuci. Grad Đakovo je besplatno ustupio prostor i poslao pozive za radionice te je na taj način dao svoj doprinos.

Gradsko društvo Crvenog križa Đakovo je u 2011. i 2012. godini provodilo socijalno-humanitarnu i zdravstveno-edukativnu djelatnost, između ostalih, i za osobe s invaliditetom koje su korisnici njihovih usluga i pomoći.

Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije provodila je tečaj znakovnog jezika za sve zainteresirane građane za osnovnu komunikaciju, a pohađalo ga je 36 polaznika (ekonomista, novinara, zdravstvenih djelatnika, studenata). Udruga je održala i edukaciju na računalu za sve zainteresirane članove Udruge koju je organizirala u veleučilištu "Algebra" u Osijeku, a ECDL diplomu je steklo 7 polaznika, dok je 10 polaznika svladalo osnove računala. Grad Đakovo je u 2012. godini sufinancirao ove aktivnosti Udruge kroz njenu redovitu djelatnost u iznosu od 1.500,00 kuna.

Dječji vrtić Đakovo, koji je u vlasništvu Grada Đakova, organizira i predškolu u gradu i prigradskim naseljima. Za održavanje predškole u 2012. godini izdvojeno je 467.139,65 kuna. Za redoviti program dječjeg vrtića izdvojeno je 1.882.182,50 kuna. Dječji vrtić Đakovo radi na tri lokacije. Dvije zgrade su prilagođene djeci s teškoćama u razvoju. Jedno dijete s teškoćama u razvoju pohađalo je program Dječjeg vrtića uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

U Gradu Đakovu rade i dva vrtića u privatnom vlasništvu čiji rad je u 2012. godini sufinancirao Grad Đakovo. Oba vrtića su prilagođena djeci s teškoćama u razvoju.

Dječji vrtić Montessori "Sunčev sjaj - Nazaret" Đakovo pohađalo je 85 djece (10 djece s teškoćama u razvoju) u 5 odgojnih skupina. U svakoj od skupina radile su dvije Montessori odgojiteljice. Dvoje djece s teškoćama u razvoju pohađalo je Dječji vrtić uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Ovaj vrtić radi po Montessori metodi "Pomozi mi da to učinim sam". Za rad ovoga vrtića Grad Đakovo je u 2012. godini izdvojio 399.980,77 kuna.

Dječji vrtić "Zvrk" Đakovo pohađalo je 78 djece u 3 mješovite skupine, a rad ovoga vrtića sufinancirao je Grad Đakovo s iznosom od 200.000,00 kuna.

Grad Đakovo, sukladno donesenoj Odluci o ostvarivanju prava i interesa građana u socijalnoj skrbi, pomaže građanima određenog socijalnog statusa u podmirenju troškova stanovanja, između ostalih i osobama s invaliditetom. U 2012. godini isplaćena je pomoć u plaćanju troškova el. energije, plina, vode, odvoza smeća i komunalne naknade za 2870 korisnika u iznosu 297.065,59 kuna. Pomoć u plaćanju najamnine primila su 29 korisnika u iznosu od 90.021,46 kuna.

Putem lokalne radio postaje (Radio Đakova) i vlastite internet stranice, Grad Đakovo oglašava službene informacije javnosti, napose one koje se odnose na zadovoljavanje potreba iz područja socijalne skrbi (Javni poziv za predlaganje programa aktivnosti udruga invalida i humanitarnih udruga na području Grada Đakova, Odluka o dodjeli božićnice i uskrsnice, Odluka o dodjeli pomoći za ogrjev i dr.). Na taj način su informacije dostupne i osobama s invaliditetom. Udruga za pomoći osobama s mentalnom retardacijom Đakovo i Udruga za psihosocijalne potrebe "Amadea" Đakovo su putem lokalnih i regionalnih sredstava javnog priopćavanja i svojih internet stranica oglašavale svoje aktivnosti s ciljem informiranja osoba s invaliditetom o mogućnostima pomoći u njihovom svakodnevnom životu i u ostvarivanju njihovih prava.

Boćarski klub invalida "Lastavice" Đakovo okuplja osobe s invaliditetom oboljele od cerebralne paralize. Većina njegovih članova je u invalidskim kolicima. Kao rehabilitaciju svojih članova izabrali su boćanje za osobe s invaliditetom. Tijekom 2012. godine članovi kluba su provodili svoje aktivnosti i sudjelovali na natjecanjima u 4 kola prvenstva Hrvatske koja su se održala diljem cijele Hrvatske. Udruga za terapijsko jahanje "Sv. Josip" Đakovo je osnovana za terapijsko jahanje i integraciju funkcionalne djece s djecom s poteškoćama u razvoju. Djelatnost Udruge su i preventivno-pedagoški programi konjaništva za djecu i mladež u riziku, promidžba i edukacija volontera, kontakti s psihologozima i medicinarima u cilju podizanja kvalitete i sigurnosti programa, te uvježbavanje konja za uključivanje u temeljnu djelatnost Udruge. HIVIDR-a Ogranak Đakovo je dragovoljna udruga hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata koji su se udružili radi zaštite i promicanja zajedničkih nacionalnih, humanitarnih, socijalnih, zdravstvenih, sportskih, kulturnih i drugih interesa i ciljeva. Udruga je u 2012. godini provodila program rekreacije i športskih aktivnosti svojih članova i to kuglanje, šah i pikado. Grad Đakovo je u 2012. godini sufinancirao športska natjecanja osoba s invaliditetom u iznosu od 26.000,00 kuna.

U provedbi Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine Grad Osijek je, u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje Područna služba Osijek, Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Osijek, Hrvatskom gospodarskom komorom Županijska komora Osijek, Hrvatskim Crvenim križem - Gradsко društvo Crvenog križa Osijek, Centrom za socijalnu skrb Osijek, Zajednicom "Molitva i riječ" Osijek, Društvom za psihološku pomoć "Sunce" i čitavim nizom drugih ustanova iz Osijeka, daleko najviše pozornosti posvetio provedbi mjera i aktivnosti strategije. Za provedbu mjera i aktivnosti Strategije u 2011. godini utrošeno je 10.944.429,56 kuna, dok je u 2012. godini utrošeno 11.636.925,54 kuna.

Klub roditelja i djece s teškim invaliditetom "Novi dan" Osijek izvještava da su održavane radionice pod stručnim nadzorom. Tijekom cijele godine, dva puta po dva sata održavaju se radionice za djecu s teškim invaliditetom. Zbog teških i trajnih oštećenja prijeko im je potrebna pomoć i njega druge osobe u izvršavanju osnovnih životnih potreba. Za vrijeme radionica stručni tim (defektolog, fizioterapeut i njegovateljica) brine o njima i radi na razvoju potencijala djece s teškim invaliditetom. Utrošena su sredstva u iznosu od 29.050,00 kuna (vlastita sredstva i donacija).

Društvo za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek izvještava da osam godina u kontinuitetu provodi program poludnevног boravka za odrasle osobe s mentalnom retardacijom koji su izašli iz sustava odgoja i obrazovanja, radnog sposobljavanja te nisu uključeni u institucionalni oblik zbrinjavanja ili neki oblik rada. Ovaj oblik socijalne skrbi, radno okupacijskog, odgojno-obrazovnog aktiviranja odraslih osoba s mentalnom retardacijom kroz niz prilagođenih aktivnosti i uz stručnu podršku podigli su kvalitetu života osoba s mentalnom retardacijom, njihovih obitelji, spriječili preranu institucionalizaciju, omogućili aktivno socijalno uključivanje u život i rad lokalne zajednice. Suradničke institucije/organizacije u provedbi programa su: Grad Osijek, Centar za socijalnu skrb Osijek, Centra za odgoj i obrazovanje Ivan Stark Osijek, Udruga "Mogu". U 2012. godini utrošena su sredstva u iznosu od 350.000,00 kuna (Grad Osijek, Osječko-baranjska županija, Ministarstvo socijalne politike i mladih, volonterski rad).

Zajednica "Molitva i riječ" Osijek izvještava da su sadržaji programskih aktivnosti Zajednice namijenjeni rubnim i posebnim skupinama u društvu, kao i svim socijalnim skupinama, osobama s invaliditetom, osobama izloženim bilo kojem obliku nasilja ili one koji su skloni nasilju, osobama s manjkom samopouzdanja i samopoštovanja, osobama s intelektualnim poteškoćama, obiteljima u krizi, kao i bračnim parovima, samohranim roditeljima i svim onima koji se nalaze u bilo kakvoj kriznoj životnoj situaciji. Duhovna pomoć pruža se metodom hagioterapije kao metode antropološke medicine, uključujući interdisciplinarni pristup kako u pružanju savjeta tako i pružanju psiho-socijalne pomoći i u savjetovanju. Iz vlastitih sredstava Zajednica je 2011. godine utrošila 35.000,00 kuna.

Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije izvještava da već dvanaest godina provodi tečaj znakovnog jezika na kojem se svi zainteresirani građani grada Osijeka mogu naučiti znakovni jezik. Također izvještava, da je u sklopu programa javnih radova koje je financirao Hrvatski zavod za zapošljavanje zaposlila šest gluhih osoba na poslovima pomoći i njege u kući za stare i nemoćne članove udruge.

Udruga gluhih i nagluhih u suradnji s Povjerenstvom osoba s invaliditetom Grada Osijeka u drugom polugodištu školske 2011./2012. godine provela je projekt "Upoznajmo gluhe i nagluhe osobe" kroz edukacijsko predavanje u 21 školi (uključujući i područnu školu Ljudevit Gaj u Sarvašu), 51 razred, na području grada Osijeka. Korisnici edukacije bila su djeca četvrtih razreda, ukupno 922 djece (u dobi od 9 do 10 godine života), ali i 51 učiteljica. Edukacija je bila vrlo uspješno provedena, a u okviru edukacije provedena je i anketa, koja je pokazala pozitivan stav djece, ali i samih učitelja. Analizom ankete utvrđeno je da je 98% anketirano iskazalo pozitivno mišljenje. Za provedbu ovog projekta Grad Osijek dodijelio je jednokratnu potporu u iznosu 2.000,00 kuna te 3.500,00 kuna za nastavak provedbe projekta. Važnost ovog projekta naglašava i činjenica da je u nastavnom planu i programu hrvatskoga jezika učenje različitih oblika komunikacije. Nadalje, Udruga izvještava da djelatnica Udruge gluhih pomaže u školi "Grigor Vitez" gluhoj djevojčici u svladavanju predmetnoga gradiva. Pomogla je i u edukaciji znakovnog jezika u Centru za odgoj i obrazovanje "Ivan Stark" u obradi pjesmice Olivera Dragojevića "Pjesmom sve mogu ja" povodom obilježavanja dana Centra. Djelatnica je educirala djecu drugih razreda (tri druga razreda) o znakovnom jeziku, koja su prisustvovala u "Vrlo, vrlo otvorenoj školi" koja je održana u ZOO vrtu u Osijeku.

Društvo multiple skleroze Osječko-baranjske županije izvještava da su kroz kreativne radionice članovi Društva razvijali i jačali motoričke sposobnosti te su se na taj način uključivali u društvo i osjećali se korisnim i aktivnim.

Grad Osijek, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo, sufinancira troškove pomoći i njege u kući za socijalno ugrožene građane koji zbog starosti, invaliditeta ili drugih težih trajnih promjena u zdravstvenom stanju ne mogu sami, niti uz pomoć članova svoje obitelji brinuti se o osnovnim životnim potrebama.

Grad Osijek je u 2012. godini pružio potporu Službi za pomoć i njegu, Doma za psihički bolesne odrasle osobe u Osijeku, u svrhu pomoći stariim, bolesnim i osobama s invaliditetom u iznosu od 100.000,00 kuna.

Udruga distrofičara grada Osijeka kontinuirano od 2007. provodi projekt "Osobna asistencija za osobe oboljele od mišićne cistrofije, najtežeg oblika" kroz koji se osigurava pomoć i njega te niz drugih aktivnosti, za članove Udruge, neophodnih za svakodnevno funkcioniranje oboljelih. Utrošena su sredstva u iznosu od 99.830,60 kuna dobivena od Ministarstva socijalne politike i mladih.

Grad Osijek, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo izvještava da program psihosocijalne pomoći građanima grada Osijeka pruža Društvo za psihološku pomoć "Sunce" Osijek i Zajednica "MIR" Osijek. Iz Proračuna Grada Osijeka izdvojeno je za ove aktivnosti 180.000,00 kuna. Društvo za psihološku pomoć "Sunce" Osijek izvještava da iako je Savjetovalište i Telefon psihološke pomoći otvoren za sve osobe u potrebi, prema statističkoj obradi zainteresiranih klijenata koji su se Društvu obratili za pomoć, tijekom protekle godine nije bilo osoba s invaliditetom.

Športska udruga slijepih "Svjetlost" pokrenula je inicijativu "Prošetajmo zajedno". U inicijativi su sudjelovale i osnovne škole, među kojima Osnovna škola Svete Ane, Osnovna škola "Vladimir Becić" Osijek i Osnovna škola "Mladost". Učenici su se upoznali sa radom Udruge, vidjeli na koji se način obučavaju psi vodići te kako se koristi Brailleov stroj za pisanje i govorna vaga.

Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije u protekloj godini održala je u tribinu pod nazivom: "Igra, zabava, ali....oprez!", a svrha iste je bila upoznavanje učenika s invaliditetom te načinima sprečavanja nastanka invaliditeta.

Udruga "Mogu" terapijsko, rekreativno i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama izvještava da je održavala čitav niz aktivnosti s ciljem da pomognu osobama s invaliditetom.

Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" izvještava da je obavljeno permanentno stručno usavršavanje učitelja u Centru i izvan Centra. Tijekom prošle godine realizirali su četiri teme stručnog usavršavanja te realizirali stručno usavršavanje u sklopu Udruge defektologa Osijek posjetom ustanovama koje rade s djecom i osobama s invaliditetom u Beogradu (Centar za autizam, Zavod za psihopatologiju govora i sluha, Centar za dnevni boravak osoba s višestrukim teškoćama i Osnovna škola Dušan Dugalić). Većina djelatnika (učitelji, ravnatelj, stručni suradnici, medicinske sestre, fizioterapeut) realizirala je stručna usavršavanja u organizaciji Agencija za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, Klinički bolnički centar Osijek, Udruge fizioterapeuta, logopeda i sl. Isto tako Centar je organizirao i provodio polaganja stručnih ispita za učitelje edukacijske rehabilitacije. Od siječnja 2012. godine učitelji edukacijske rehabilitacije s područja pet županija (Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Brodsko-posavske, Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske) polazu stručni ispit u Centru.

Udruga Mogu - terapijsko, rekreativno i športsko jahanje za osobe s posebnim potrebama izvještava da je proveden projekt "Prevencija ovisnosti". Korisnici (učenici škole) su sudjelovali u projektu kroz boravak u prirodi, u druženju s konjima, u terapijskom jahanju kao pomoćnici, u praktičnim radionicama o radu s konjima te u radionicama s defektologom. Kod mlađih je razvijen osjećaj poštovanja prema sebi i drugim živim bićima te su im usaćene radne navike i osjetljivost prema potrebama drugih, umjesto nekvalitetno provedenog slobodnog vremena u kojem tada imaju prostora za druge sadržaje, koji ih dovode u opasna društva i situacije. S druge strane kroz osmišljene radionice bazirane na iskustvenom učenju asimilirali su vršnjake pomagače u vršnjačku skupinu, na prevenciji ovisnosti bilo koje vrste. Udruga izvještava da je provela Pedagoško-preventivni program u cilju prevencije nasilja. Korisnici su sudjelovali u terapijskom jahanju i nakon jahanja su imali organizirane praktične radionice o skrbi konja i opreme te radionice s psihologom. Projekt je proveden u suradnji s Osnovnom školom "Antun Mihanović". Atraktivno okruženje, niz situacija, izazova i stručno vođen program kroz niz kreiranih situacija zajedničkog uspjeha ima za rezultat trajno djelovanje na svijest i stavove djece i mladeži. Utrošena su sredstva u iznosu od 40.000,00 kuna iz Državnog proračuna.

Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije u protekloj godini održala je predavanje, a svrha istog bila je da se učenici detaljno upoznaju s invaliditetom te opasnostima za njegov nastanak. Tribina je održana u Osnovnoj školi "August Šenoa", Osnovnoj školi Svete Ane (za 7. i 8. razrede), Osnovnoj školi "Vladimira Becića" (za 6. i 7 razrede) i Osnovnoj školi "Jagode Truhelke". Učenicima su nabrojane aktivnosti koje mogu dovesti do invaliditeta: vožnja biciklom, rolama, skateboardom, skuterom (neoprezna vožnja, bez zaštitne opreme, glasno slušanje glazbe na mp3-u), skakanje u vodu ne provjerivši prije dubinu vode ili pod utjecajem alkohola. Nakon toga učenicima je objašnjeno što je invaliditet, kako teče oporavak i prilagodba te koje su sve perspektive osoba s invaliditetom. Nakon predavanja učenici su ispunili kratku anketu, a podijeljene su im i edukativne brošure. U svibnju 2012. godine u Osnovnoj školi "Svete Ane" održana je završna konferencija povodom okončanja projekta "Rizično ponašanje kao uzrok invaliditeta". Na konferenciji su izneseni i rezultati procjene pristupačnosti svih škola te je samo 8 škola u županiji ocijenjeno kao potpuno pristupačno osobama s invaliditetom. Uz zapažanja izneseni su prijedlozi, savjeti te mogućnosti integracije osoba s invaliditetom u zajednicu, uvažavanja njihovih potreba te su predstavljena rješenja i mogućnosti osiguravanja pristupačnosti u svim školama županije.

Savez za sport i sportsku rekreaciju osoba s invaliditetom Osijek - "Sporin" izvještava da je u odnosu na prethodnu godinu razvoj sporta osoba s invaliditetom i dalje ima uzlaznu putanju. To potvrđuje činjenica da je karate za osobe s invaliditetom preko članice Saveza predstavljen na Svjetskom prvenstvu u Francuskoj, da je SPORIN dobio svog predstavnika u Skupštini Zajednice športskih udruga grada Osijeka, te da je predstavljen novi sport osoba s invaliditetom - tenis u kolicima u suradnji s Teniskim klubom Olimpija i Teniskim savezom osoba s invaliditetom. Utrošena su sredstva u iznosu od 115.000,00 kuna dobivena od Grada Osijeka.

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područna služba Osijek izvještava da je organizirala različite obrazovne programe (tečajeve, radionice, okrugle stolove) u cilju osnaživanja osoba s invaliditetom i pripremanja za zahtjeve i potrebe tržišta rada, a u skladu s načelom cjeloživotnog obrazovanja. Osnovano je Povjerenstvo za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju. Prema Poslovniku o radu Povjerenstva za ostvarivanje prava osobe s invaliditetom mogu ostvariti pravo na profesionalnu rehabilitaciju kroz jednu od navedenih mjera/aktivnosti: radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju, uključivanje u programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja, uključivanje u pojedinačne i skupne programe za unapređenje radno-socijalne uključenosti u zajednicu, program Radnog centra, program virtualne radionice i slične programe regionalnih centara za profesionalnu rehabilitaciju.

Obiteljski centar Osječko-baranjske županije izvještava da obavlja poslove savjetodavnog i preventivnog rada (pravno i psihosocijalno savjetovanje) koje koriste i osobe s invaliditetom i članovi njihovih obitelji te potiče uključivanje u svakodnevni obiteljski život i život zajednice djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom.

Grad Osijek, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu, tehničku kulturu, djecu i mladež izvještava da je temeljem Kriterija za dodjelu asistenta u nastavi za ADHD (Poremećaj hiperaktivnosti i deficita pažnje) u projekt uključeno 30-ak asistenata za 30-ak učenika s ADHD-om, u 17 osječkih osnovnih škola. Pravo na asistenta u nastavi imaju djeca koja imaju dijagnosticiran ADHD te posjeduju Rješenje Komisije za utvrđivanje primjereno modela školovanja hiperaktivne djece osnovnoškolske dobi. Grad Osijek u provedbi ovog projekta suradivao je s Agencijom za odgoj i obrazovanje, Filozofskim i Učiteljskim fakultetom. Za provedbu projekta utrošeno je 549.275,81 kuna.

Grad Osijek i Gradski prijevoz putnika Osijek d.o.o od 2003. godine zajednički organiziraju prijevoz osoba s invaliditetom u gradu Osijeku unutar administrativnih granica grada Osijeka. Obavljanje prijevoza osoba s invaliditetom uređeno je Pravilnikom o obavljanju prijevoza osoba s invaliditetom GPP d.o.o Osijek. Grad Osijek je u 2012. godini doznačio 448.800,00 kuna za sufinanciranje troškova prijevoza osoba s invaliditetom, od toga 157.068,00 kuna vlastitih sredstava.

Tijekom 2011. godine Grad Osijek, Upravni odjel za komunalno-stambeno gospodarstvo i promet te zaštitu okoliša i Upravni odjel za urbanizam i graditeljstvo izgradili su 4 rampe u ukupnoj vrijednosti 87.767,64 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za komunalno stambeno gospodarstvo i promet te zaštitu okoliša izvještava da su, tijekom 2012. godine, a u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i pješačko-biciklističkih površina, izvršeni građevinski radovi prilagodbi javnih prometnih površina osobama s invaliditetom u iznosu od 165.932,92 kuna. Izvođač navedenih radova je trgovačko društvo UNIKOM d.o.o..

Grad Osijek, Upravni odjel za mjesnu samoupravu tijekom 2012. godine, u sklopu Programa prioriteta za održavanje i poboljšanje komunalne infrastrukture, sanirao je 12 000 metara nogostupa i to na 43 lokacije od najužeg centra grada pa do rubnih dijelova. Upravni odjel vodio je računa o potrebama osoba s invaliditetom tako da je na raskrižjima obuhvaćenim sanacijom izgrađeno 105 prijelaza za osobe s invaliditetom za što je utrošeno 252.200,00 kuna. Budući da su barijere za osobe s invaliditetom sastavni dio nogostupa ili ceste ne iskazuju se posebno niti u smislu radova niti u novčanom iznosu, pa je stoga teško odrediti točan iznos za jednu barijeru jer iznos ovisi o nizu faktora na samom terenu (razbijanje starog nogostupa, veličina same barijere, itd.).

Grad Osijek, Služba za zajedničke poslove izvještava da je sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom ("Narodne novine" broj 143/02. i 33/05.), na dan 31. prosinca 2012. godine na 253 zaposlene osobe bilo zaposleno 11 osoba s invaliditetom i to: savjetnik 1. - 2 osobe, viši stručni suradnik - 1 osoba, viši referent - 1 osoba, referent 1. - 1 osoba, referent 2. - 2 osobe, referent 4. - 1 osoba, administrativni tajnik 3. - 2 osobe, telefonista - 1 osoba. Financijska sredstva utrošena za provedbu ove aktivnosti u 2012. godini iznosila su 1.088.522,93 kuna (bruto plaća i doprinosi na plaću).

Grad Osijek i Gradska prijevoz putnika Osijek d.o.o od 2003. godine zajednički organiziraju prijevoz osoba s invaliditetom u gradu Osijeku radi njihovog uključivanja u sve oblike svakodnevnog života. GPP d.o.o Osijek je tijekom prošle godine za navedenu uslugu utrošio 130.200,00 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za komunalno-stambeno gospodarstvo i promet te zaštitu okoliša izvršio je prilagođavanje prilaza pješačkim prijelazima i parkiralištima za vozila osoba s invaliditetom. Radovi su izvršeni u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i pješačkih površina. Ukupna vrijednost izvedenih radova je 301.931,93 kuna.

Adaptacija, dogradnja i opremanje Zdravstvene stanice Donji grad započelo je 2008. godine. Danas, u obnovljenoj zgradi izgrađen je jedan novi kat, te je ugrađeno dizalo, a otvorena je i nova ljekarna, čime je zdravstvena usluga zaokružena. Prilaz osobama s invaliditetom u potpunosti je osiguran, a mogu dobiti usluge devet ambulanti obiteljske medicine (od toga 3 tima iz Doma zdravlja Osijek i 6 timova koncesionara), tri stomatološka tima i jednog ginekologa. Uređen je prostor za pedijatriju te je u proceduri otvaranje pedijatrijske ordinacije (potrebno je dobiti suglasnost Ministarstva zdravlja).

U Projekt je uloženo ukupno 5.501.186,22 kuna i to:

- iz proračuna Osječko-baranjske županije 4.411.186,22 kuna (3.721.058,72 kuna iz decentraliziranih sredstava za kapitalna ulaganja i 690.127,50 kuna izvornih sredstava za opremanje),
- sredstva Ljekarne Osijek u iznosu 990.000,00 kuna (sredstva za izgradnju s mogućnošću uknjižbe)
- iz proračuna Grada Osijeka 100.000,00 kuna (u 2010. godini za ugradnju dizala).

U protekloj godini za adaptaciju, dogradnju i opremanje Zdravstvene stanice Donji grad utrošeno je 2.668.046,59 kuna.

Upravni odjel za urbanizam i graditeljstvo izvještava da je 31. prosinca 2012. godine na kolegiju gradonačelnika doneseno Rješenje o sklapanju Ugovora o izvođenju radova na izgradnji rampi za osobe s invaliditetom s tvrtkom Sekereš d.o.o.. Predviđena je izgradnja tri rampe (Ribarska 1, Plješevička 58 i Sjenjak 32) radi osiguranja pristupačnosti u ukupnom iznosu 58.858,46 kuna, a radovi će započeti u 2013. godini kada to vremenske prilike dozvole.

Grad Osijek, Upravni odjel za mjesnu samoupravu tijekom 2011. godine u sklopu Programa prioriteta za održavanje i poboljšanje komunalne infrastrukture sanirao je 12 600 metara nogostupa na 51 lokaciji i 840 metara cesta od najužeg centra grada pa do rubnih dijelova. Upravni odjel vodio je računa o potrebama osoba s invaliditetom, te je na raskrižjima obuhvaćenim sanacijom izgrađeno 105 prijelaza za invalide, za što je utrošeno 273.000,00 kuna.

Grad Osijek, Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo pruža pomoć za prihvati i troškove stanovanja žrtvama obiteljskog nasilja. Grad Osijek sufinancira navedenu djelatnost u iznosu od 320.000,00 kuna na osnovu Ugovora o financiranju usluga stalnog smještaja djece i odraslih osoba žrtava obiteljskog nasilja. Ugovor je zaključen s Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Osijek dana 19. rujna 2006. godine. Kapacitet Skloništa je 20 korisnika. Ustanova je pristupačna za osobe s invaliditetom, a u 2012. godini usluge smještaja koristile su četiri osobe s invaliditetom (2 žene i 2 djece).

Poduzetnički inkubator "Bios" izvještava da svojim radom poštuje prava osoba s invaliditetom te ima sanitarni čvor prilagođen osobama s invaliditetom (unutar A objekta) i 4 parkirališna mjesta namijenjena parkiranju vozila za osobe s invaliditetom. Tijekom 2012. godine, u sklopu projekta Izgradnje modularne hale Poduzetničkog inkubatora BIOS (B objekta), traženo je odobrenje, tj. realokacija sredstava projekta za izgradnju dizala u novom B objektu, kako bi se svim osobama s invaliditetom, uključujući i zaposlenike i klijente stanara, olakšao pristup poslovnim prostorima te dvorani u kojoj će se održavati seminari raznih tematika. Realokacija je odobrena te će u zgradu biti ugrađeno dizalo. Otvorenje je planirano u svibnju 2013. godine. Ovaj projekt financiraju Europska unija, Grad Osijek i Poduzetnički inkubator BIOS, a ukupan trošak izrade i izgradnje dizala, kao aktivnosti u sklopu projekta, iznosi 54.000 EUR-a, što iznosi 408.780,00 kuna.

Povjerenstvo za osobe s invaliditetom izvještava da su humanitarnim koncertom te humanitarnom akcijom svih vrtića Centra za predškolski odgoj Osijek, donacijom gospodina Siniše Mušura te humanitarnom nogometnom utakmicom veterana u organizaciji ŠNK Višnjevac prikupljena dosta novčana sredstva za kupovinu novog kombi vozila neophodnog za prijevoz osoba s invaliditetom. Ukupna cijena vozila s opremanjem iznosi 249.850,00 kuna.

Hrvatska gospodarska komora, Županijska komora Osijek izvještava da je 11. lipnja 2012. godine pružila pomoć u organiziranju kampanja za zapošljavanje osoba s invaliditetom i senzibiliziranje poslodavaca za zapošljavanje osoba s invaliditetom ukazivanjem na mjere i poticaje koji se mogu koristiti prilikom zapošljavanja osoba s invaliditetom. Tom prilikom prezentirana je mjera aktivne politike zapošljavanja putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Poticanje i sufinanciranje zapošljavanja za poduzetnike bila je tema prezentacije koja je bila namijenjena trgovackim društvima, obrtima, udrugama, ustanovama i institucijama Osječko-baranjske županije. Poduzetnicima i predstavnicima institucija predstavljen je novi Zakon o poticanju zapošljavanja ("Narodne novine" broj 57/12.) te mjere Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja za 2011./2012. godinu. Poseban naglasak bio je na mjeri "Sufinanciranje zapošljavanja osoba s invaliditetom" koja je od 2011. godine zasebna mjera čime su osobe s invaliditetom prvi puta izdvojene iz mjeru sufinanciranja posebnih skupina nezaposlenih osoba, a njihovo zapošljavanje sufinancira se u znatno većim iznosima od ostalih ciljnih skupina nezaposlenih osoba.

Tržnica d.o.o. Osijek sklopila je s Udrugom za promicanje inkluzije Sporazum o suradnji temeljem kojeg dva korisnika, tri dana u tjednu po 4 sata, obavljaju poslove u Tržnici kao oblik radno-okupacijske aktivnosti (pomoćni poslovi čišćenja i drugi poslovi za koje se ukaže potreba).

Športski objekti d.o.o. izvještavaju da su zaključili ugovor s Udrugom za promicanje inkluzije iz Osijeka o zapošljavanju tri štičenika na poslovima čišćenja i uređenja u Nastavno športskoj dvorani Gradski vrt i Stadiona Gradski vrt na pola radnog vremena. Utrošena su sredstva u iznosu od 25.200,00 kuna.

Vodovod Osijek d.o.o. izvještava da je na dan 31. prosinca 2012. godine imao 742 zaposlena radnika, od čega su 25 osoba s invaliditetom. Financijska sredstva za isplate bruto plaća osobama s invaliditetom u 2012. godini osigurana su u ukupnom iznosu od 2.059.381,49 kuna.

Osnovne škole: Jagode Truhelke, Grigor Vitez, Ljudevita Gaja, Svete Ane, Dobriša Cesarić, Franje Krežme, Tina Ujevića, Antuna Mihanovića, Tenja, Josipovac, Augusta Šenoe, Vladimira Becića, Mladost i Frana Krste Frankopana sudjelovale su u aktivnostima vezanim uz problematiku osoba s invaliditetom.

Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku odredilo je da će cijena ulaznica za sve kategorije osoba s invaliditetom biti 25,00 kuna. Ako osoba s invaliditetom ima pratitelja, cijena ulaznica je 40,00 kuna.

Dječje kazalište Branka Mihaljevića u Osijeku osobama s invaliditetom ne naplaćuje ulaz, a osoba u pratnji plaća punu cijenu ulaznice od 18,00 kuna.

Gradske galerije Osijek također ne naplaćuju ulaz osobama s invaliditetom. To se odnosi na sve izložbene programe koji se odvijaju u Galeriji Waldinger, a u sklopu su programa Gradske galerije Osijek.

Športski objekti Osijek d.o.o. - Gradske bazeni odredili su cijenu ulaznice za osobe s invaliditetom od 5,00 kuna (korištenje je ograničeno ponedjeljkom i petkom od 8,00 do 13,00 sati), a u RC Copacabana ulaz za osobe s invaliditetom je besplatan.

Grad Osijek, Upravni odjel za gospodarstvo, Odsjek za gospodarenje poslovnim prostorima izvještava da udruge osoba s invaliditetom koriste gradske prostore bez naknade ili s minimalnom naknadom.

Odlukom o davanju u zakup poslovnih prostora kojima gospodari Grad Osijek određena je snižena početna cijena za humanitarne i socijalne udruge kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo javljanje na natječaj u kojem su oglašeni prostori koji odgovaraju njihovim potrebama. Početna cijena za takve prostore iznosi 5,25 kuna/m² za IV zonu, 6,50 kuna/m² za III zonu, 7,50 kuna/m² za II zonu, 9,00 kuna/m² za I zonu, a za 0 zonu početna cijena iznosi 10,00 kuna/m² što predstavlja 10% od početne cijene za istu zonu ako se radi o ostalim djelatnostima (ugostiteljska, trgovačka i dr.).

Upravni odjeli Grada Osijeka tijekom godine nastoje u svojim proračunima planirati finansijska sredstva za provedbu mjera i aktivnosti od važnosti za osobe s invaliditetom te imaju sluha za njihovu problematiku. Najveći problem u provedbi mjera su ograničena finansijska sredstva i nedostatak kadrova no, postiže se napredak u provedbi mjera prema osobama s invaliditetom te je povećana razina svijesti o potrebama i mogućnostima osoba s invaliditetom što je prepostavka za stvaranje preduvjeta za njihovo aktivno uključivanje u život zajednice.

Grad Našice je iz vlastitog proračuna financirao s 30.000 kuna Savez organizacija invalida Našice, Udrugu gluhih i nagluhih Našice s 8.000,00 kuna, HIDRA-u s 30.000,00 kuna i Udrugu osoba s invaliditetom s 15.000,00 kuna. Projekti: "Bolje biti vjetar nego list", "Ne zovi me posebnim" i "Integracija djece s teškoćama u razvoju u redovni školski program" sufinancirani su s po 5.000,00 kuna. Također je za deset učenika osigurana pomoć druge osobe pri odlasku i dolasku iz škole.

Gradsko vijeće Grada Našica imenovalo je Povjerenstvo za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine.

Grad Valpovo nije usvojio lokalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom no, Grad Valpovo sustavno surađuje s udrušama osoba s invaliditetom i Centrom za socijalnu skrb na provođenju aktivnosti za osobe s invaliditetom. Suradnja se odnosi na Udrugu invalidnih osoba "MI", Udrugu invalida rada Belišće i Valpova, Regionalni savez udruga invalida rada te Centar za socijalnu skrb Valpovo.

Grad Valpovo je Udrizi "MI" osigurao besplatno korištenje prostora u valpovačkom dvorcu te sufinancirao adaptaciju prostora. Grad također plaća sve režijske troškove navedenog prostora.

U Osnovnoj školi Matije Petra Katančića Valpovo imaju posebni program osnovnoškolskog obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju za 54 učenika. U Srednjoj i Osnovnoj školi instalirana su dizala, rampe i sanitarni čvorovi. Jedan volonter dva puta tjedno radi s jednim djetetom u vrtiću "Maza" (Downov sindrom). Na izvođenju javnih radova zaposlene su četiri osobe s invaliditetom, na rok od šest mjeseci.

Centar za socijalnu skrb Valpovo organizirao je seminar za Savjetovalište za obitelji ugrožene nasiljem, a Dom zdravlja Valpovo je organizirao seminar za Klub liječenih alkoholičara.

Udruga invalidnih osoba "MI", Udruga invalidne djece Valpovštine "Zvono" Belišće, Udruga gluhih Osijek, Udruga slijepih i slabovidnih Osijek, Klub liječenih alkoholičara Valpovo, Udruga invalida rada Belišće, Klub za pomoć psihotraumatiziranim hrvatskim braniteljima "3. travanj '92", Udruga invalida Domovinskog rata te Udruga volontera "Za sretnije Valpovo" su sufinancirane na osnovi dostavljenih programa rada, a u okviru raspoloživih mogućnosti proračunskih sredstava.

IV. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI IZ NACIONALNE STRATEGIJE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2011. I 2012. GODINI

Osječko-baranjska županija već dugi niz godina vodi posebnu brigu o osobama s invaliditetom; osiguran je pristup svim ustanovama kojima je osnivač Osječko-baranjska županija, započeti su brojni projekti uklanjanja arhitektonskih barijera, između ostalog, i unutar županijskih prostora. Isto tako, Osječko-baranjska županija potiče programe i projekte civilnih udruga čiji je cilj pomoći osobama s invaliditetom u savladavanju svakodnevnih poteškoća. U određenim slučajevima Županija je pomogla pojedincima u nabavci pomagala i slično.

U 2011. i 2012. godini projekti/programi udruga osoba s invaliditetom financirani su putem Programa financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju, kao i posebnim rješenjima Župana.

U 2011. godini Osječko-baranjska županija financirala je programe i projekte udruga osoba s invaliditetom te za potrebe samih osoba s invaliditetom u iznosu od 292.200,00 kuna, i to:

- Udruzi hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata iz Bilja 1.500,00 kuna,
- Udruzi HVIDR-a Đurđenovac iz Đurđenovca 2.000,00 kuna,
- Udruzi hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Đakovo 2.000,00 kuna,
- Lani Majdenić iz Črnkovaca za kupovinu ortopedskog pomagala 2.000,00 kuna,
- Pastoralnom centru Đakovačko-osječke nadbiskupije iz Đakova 2.000,00 kuna,
- Savezu za sport i sportsku rekreaciju osoba s invaliditetom - "SPORIN" 4.000,00 kuna,
- Udruzi civilnih žrtava Domovinskog rata Republike Hrvatske Osječko-baranjske županije iz Osijeka 2.100,00 kuna,
- Regionalnom savezu udruga invalida iz Belišća 3.000,00 kuna,
- Mati Široku iz Čepina za operaciju 2.000,00 kuna,
- Boćarskom klubu invalida "Lastavice" Đakovo 3.000,00 kuna,
- Društvu invalida cerebralne i dječje paralize Osijek 2.000,00 kuna,
- Društву invalida Donji Miholjac 2.000,00 kuna,
- Društvo za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek 6.000,00 kuna,
- Regionalnom savezu udruga invalida 8.000,00 kuna,
- Savezu organizacija invalida Osječko-baranjske županije 13.000,00 kuna,
- Športskom klubu osoba s invaliditetom "Dlan" Osijek 1.500,00 kuna,
- Udruzi cerebrovaskularnih bolesnika Osječko-baranjske županije 2.500,00 kuna,
- Udruzi distrofičara Grada Osijeka 2.000,00 kuna,
- Udruzi invalida rada Belišća i Valpova 2.000,00 kuna,
- Udruzi invalida rada Grada Osijeka 2.500,00 kuna,
- Udruzi za down sindrom Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka 2.000,00 kuna,
- Udruzi za pomoć osobama s invaliditetom "Duga" Općine Semeljci 4.500,00 kuna,
- Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo 3.000,00 kuna,
- Udruzi gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije 13.600,00 kuna,
- Udruzi gluhoslijepih Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije 6.000,00 kuna,
- Udruzi slijepih Osječko-baranjske županije 5.000,00 kuna,
- Udruzi HVIDR-a Osijek 50.000,00 kuna,
- Športskom invalidskom odbjokaškom klubu HVIDR-a Osijek 1.000,00 kuna,
- Udruzi 100%-tih HRVI I. skupine 10.000,00 kuna,
- Udruzi HVIDR-a Đurđenovac 3.000,00 kuna,
- Zajednica udruga HVIDR-a Osječko-baranjske županije 3.000,00 kuna,
- Udruzi za Down sindrom Osječko-baranjske županije 3.000,00 kuna,
- Udruzi invalida rada 4.000,00 kuna,
- Športskoj udruzi slijepih "Svetlost" Osijek 5.000,00 kuna,
- Udruzi paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije 3.000,00 kuna,
- Udruzi za promicanje inkluzije organizirano stanovanje 25.000,00 kuna,
- Udruzi roditelja djece oboljele i liječene od malignih bolesti "Moje dijete" 50.000,00 kuna,
- Udruzi za potporu osoba s invalidnošću i hendikepom Osječko-baranjske županije "Glas čovječnosti" 4.000,00 kuna,
- Boćarskom klubu osoba s invaliditetom "Osječki osmijeh" 7.000,00 kuna,
- Društvo multiple skleroze Osječko-baranjske županije 5.000,00 kuna,
- Društvo osoba s invaliditetom "Baranjsko srce" 3.000,00 kuna,
- Invalidsko društvo "ILCO" Osijek 2.500,00 kuna
- Boćarskom klubu "Vid" Beli Manastir 3.500,00 kuna,
- Udruzi "Mogu" terapijsko, rekreativsko i sportsko jahanje za osobe s posebnim potrebama 8.000,00 kuna,
- Plivačkom klubu osoba s invaliditetom "Delfin" Osijek 1.000,00 kuna,

- Športskoj udruzi invalida Donji Miholjac 1.000,00 kuna te
- Športskoj udruzi slijepih "Svjetlost" Osijek 1.000,00 kuna.

U 2012. godini Osječko-baranjska županija financirala je programe i projekte udruga osoba s invaliditetom ili ustanova, ili za potrebe osoba s invaliditetom u iznosu od 314.500,00 kuna, i to:

- Kliničkom bolničkom centru Osijek 5.000,00 kuna,
- Udruzi za Down sindrom Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka 3.000,00 kuna,
- Udruzi za psiho-socijalne potrebe "Amadea" iz Đakova 5.000,00 kuna,
- Udruzi STUDOS - Osječki studenti iz Osijeka 3.000,00 kuna,
- Udruzi za terapijsko jahanje "Mogu" iz Osijeka 7.000,00 kuna,
- obitelji Kunce iz Strizivojne za kupovinu ortopedske stajalice 4.000,00 kuna,
- Udruzi HIVIDR-a Đurđenovac iz Đurđenovca 5.000,00 kuna,
- Udruzi oboljelih branitelja istočne Slavonije Osijek iz Osijeka 2.000,00 kuna,
- Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji Pastoralnom centru Đakovo iz Đakova 5.000,00 kuna,
- Udruzi hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata iz Osijeka 3.000,00 kuna,
- Udruzi za likovno i kreativno oblikovanje "Likrob" iz Donjeg Miholjca 3.000,00 kuna,
- Zajednici udruga HIVIDR-a Osječko-baranjske županije iz Osijeka 5.000,00 kuna,
- Centru za odgoj i obrazovanje "Ivan Stark" iz Osijeka 5.000,00 kuna,
- Branki Berković iz Dalja za kupovinu medicinskog kreveta 3.000,00 kuna,
- Udruzi za potporu osoba s invalidnošću i hendikepom Osječko-baranjske županije "Glas čovječnosti" 3.000,00 kuna,
- Boćarskom klubu invalida "Lastavice" Đakovo 2.000,00 kuna,
- Boćarskom klubu osoba s invaliditetom "Osječki osmijeh" Osijek 2.000,00 kuna,
- Društvu za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek 5.000,00 kuna,
- Savezu organizacija invalida Osječko-baranjske županije 3.000,00 kuna,
- Udruzi gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije 5.000,00 kuna,
- Udruzi gluhoslijepih osoba Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije 5.000,00 kuna,
- Udruzi osoba s invaliditetom "Mi" Valpovo 3.000,00 kuna,
- Udruzi paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije 3.000,00 kuna,
- Udruzi slijepih Osječko-baranjske županije 5.000,00 kuna,
- Udruzi za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju "Zvono" Belišće 3.000,00 kuna,
- Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo 8.000,00 kuna,
- Udruzi 100%-tih HRVI I. skupine Osijek 10.000,00 kuna,
- Udruzi hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Bilje 2.000,00 kuna,
- Udruzi HIVIDR-a Đurđenovac 2.000,00 kuna,
- Udruzi HIVIDR-a Osijek 50.000,00 kuna,
- Zajednici udruga HIVIDR-a Osječko-baranjske županije 6.000,00 kuna,
- Udruzi za pomoć osobama s invaliditetom "DUGA" Općine Semeljci 3.000,00 kuna,
- Udruzi invalida rada Đakovo 2.000,00 kuna,
- Savezu organizacija invalida Osječko-baranjske županije 1.500,00 kuna,
- Udruzi gluhih i nagluhih osoba Našice 2.000,00 kuna,
- Društvu invalida Donji Miholjac 2.000,00 kuna,
- Regionalnom savezu udruga invalida 7.000,00 kuna,
- Udruzi paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije 1.000,00 kuna,
- Boćarskom klubu osoba s invaliditetom "Osječki osmijeh" Osijek 2.000,00 kuna,
- Udruzi invalida Đakovo 2.000,00 kuna,
- Udruzi gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije 5.000,00 kuna,
- Savezu organizacija invalida Osječko-baranjske županije 2.000,00 kuna,
- Udruzi invalida rada Đakovo 3.000,00 kuna,
- Udruzi gluhih i nagluhih OBŽ 1.500,00 kuna,
- Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo 3.000,00 kuna,
- Udruzi za promicanje inkluzije 30.000,00 kuna,
- Udruzi roditelja djece oboljele i liječene od malignih bolesti "Moje dijete" 50.000,00 kuna,
- Društvu multiple skleroze Osječko-baranjske županije 5.000,00 kuna,

- Društvu osoba s invaliditetom "Baranjsko srce" 3.000,00 kuna,
- Invalidskom društvu "ILCO" Osijek 2.000,00 kuna,
- Športskom klubu osoba s invaliditetom "Dlan" Osijek 2.000,00 kuna,
- Udrizi cerebrovaskularnih bolesnika Osječko-baranjske županije 4.000,00 kuna
- Boćarskom klubu "Vid" Beli Manastir 1.500,00 kuna,
- Športskoj udruzi slijepih "Svjetlost" Osijek 1.000,00 kuna,
- Športskom invalidskom odbojkaškom klubu "HVIDR-a" Osijek 2.000,00 kuna te
- Boćarskom klubu osoba s invaliditetom "Osječki osmijeh" 2.000,00 kuna.

Posebnu pozornost Osječko-baranjska županija posvetila je poboljšanju pristupačnosti osoba s invaliditetom obrazovnim ustanovama. Financirana je ugradnja tri dizala i to u Srednjoj školi Valpovo s 480.575,00 kuna (2011. godina), u Školi za tekstil, dizajn i primjenjene umjetnosti Osijek s 478.571,17 kuna (2011. - 2012. godine) te u Osnovnoj školi Drenje s 400.000,00 kuna (2012. - 2013. godine).

V. OBLICI SKRBI ZA OSOBE S INVALIDITETOM KOJE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PROVODE CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB I CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek, kroz osnovnu djelatnost - profesionalnu orijentaciju i rehabilitaciju invalida rada i invalida rata skrbi o navedenim kategorijama osoba s invaliditetom.

Profesionalna rehabilitacija, kao proces stručnog osposobljavanja i usavršavanja osoba s invaliditetom, organizira se i provodi dijelom u okviru redovitog sustava obrazovanja. Za pojedine programe prekvalifikacije, usavršavanja ili osposobljavanja Centar je ishodio odgovarajuće verifikacije resornog ministarstva. Najveći broj verificiranih programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja je iz područja informatike, obrtničkih kao i dijela tradicijskih zanimanja.

Za razliku od drugih ustanova koje se bave obrazovanjem odraslih ovaj Centar organizira programe stručnog osposobljavanja ili usavršavanja koji su sadržajno, metodički i dinamički prilagođeni psihofizičkim i kognitivnim sposobnostima osiguranika, odnosno invalida rada ili invalida rata.

Značajan segment procesa profesionalne rehabilitacije jest interdisciplinarni pristup koji u proces obrazovanja odraslih integrira pedagoške metode i standarde primjerene medicinskim kontraindikacijama osiguranika kao i psihosocijalnu potporu i praćenje tijeka procesa profesionalne rehabilitacije.

Stručni tim Centra obavlja poslove izvida radnih mesta kod poslodavaca, poslove ocjene i prilagodbe radnih mesta u skladu s medicinskim kontraindikacijama odnosno sposobnostima osiguranika - radnika te ocjenjuje mogućnosti dalnjeg plasmana preostale radne sposobnosti osiguranika.

Tijekom 2011. godine u okviru profesionalne orijentacije obrađeno je ukupno 76 predmeta. Na zahtjev Stručnog tima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje obrađeno je 69 predmeta, a na zahtjev poslodavaca obrađeno je 7 predmeta.

Struktura osiguranika je sljedeća: 20 pripadnika Hrvatske vojske i 56 osiguranika sa statusom invalida rada.

Za 26 osiguranika pronađen je drugi odgovarajući posao u skladu s medicinskim kontraindikacijama, a koji su po završetku bolovanja stupili na adekvatno radno mjesto.

Za 6 osiguranika predložena je profesionalna rehabilitacija, dok je za 44 osiguranika izvršena profesionalna orijentacija bez mogućnosti zapošljavanja iz razloga što poslodavci nisu obvezni, niti za isto postoji zakonom ili drugim propisom utvrđena obveza zaposliti osobu s umanjenom radnom sposobnošću.

Provođenje i praćenje profesionalne rehabilitacije u 2011. godini izvršeno je za 4 osiguranika koji su ostvarili pravo na profesionalnu rehabilitaciju; 1 osiguranik s priznatim statusom hrvatskog ratnog vojnog invalida i 3 osiguranika s priznatim statusom invalida rada.

Isto tako, tijekom 2011. godine uz potporu Osječko-baranjske županije organizirano je stručno ospozobljavanje za 21 osobu s invaliditetom za zanimanje cvjećar/aranžer, a u okviru programa povećanja zapošljivosti marginaliziranih skupina.

Tijekom 2012. godine u okviru profesionalne orijentacije ukupno je obrađeno 52 predmeta od čega je na zahtjev Stručnog tima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ukupno obrađeno 49 predmeta u prethodnom postupku te 3 predmeta na zahtjev poslodavaca.

Struktura osiguranika je sljedeća: 16 pripadnika Hrvatske vojske i 36 osiguranika sa statusom invalida rada.

Za 14 osiguranika pronađen je drugi odgovarajući posao u skladu s medicinskim kontraindikacijama a koji su po završetku bolovanja stupili na adekvatno radno mjesto.

Za 2 osiguranika predložena je profesionalna rehabilitacija dok je za 36 osiguranika izvršena profesionalna orijentacija bez mogućnosti zapošljavanja iz razloga što poslodavci nisu obvezni niti za isto postoji zakonom ili drugim propisom utvrđena obveza, zaposliti osobu s umanjenom radnom sposobnošću.

Provođenje i praćenje profesionalne rehabilitacije u 2012. godini izvršeno je za 3 osiguranika koji su ostvarili pravo na profesionalnu rehabilitaciju i to kako slijedi: jedan osiguranik s priznatim statusom HV i 2 osiguranika s priznatim statusom invalida rada.

Centar za socijalnu skrb Beli Manastir na području Baranje osobama s invaliditetom priznaje sljedeća prava propisana Zakonom o socijalnoj skrbi: pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom ili smanjenom opsegu, pravo na osobnu invalidninu, pravo na naknadu do zaposlenja za osobe koje su ospozobljene za neko od pomoćnih zanimanja kao i pravo na novčanu pomoć za pokriće troškova prijevoza radi ospozobljavanja za rad ili samozbrinjavanje učenika koji nastavu pohađaju po posebnom programu te usluga skrbi izvan vlastite obitelji smještajem u ustanovu ili udomiteljsku obitelj.

S danom 31. prosinca 2011. godine u evidenciji Centra za socijalnu skrb Beli Manastir nalazila su se 1002 osobe s invaliditetom, dok je na dan 31. prosinca 2012. godine nalazilo se 1218 korisnika, od toga 345 korisnika doplatka za pomoć i njegu u punom iznosu, 468 korisnika doplatka za pomoć i njegu u smanjenom iznosu, 140 korisnika ostvaruje pravo na osobnu invalidninu, 43 korisnika ima status roditelja njegovatelja, 70 korisnika ima uslugu smještaja u domu socijalne skrbi za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem, 10 korisnika ima uslugu smještaja u obiteljskom domu za osobe s tjelesnim, mentalnim ili psihičkim oštećenjem, 5 korisnika ima uslugu smještaja u centrima za inkluzivnu podršku te 5 korisnika ima uslugu smještaja u udomiteljskoj obitelji. U evidenciji centra nalazi se 132 osobe koje su djelomično ili u potpunosti lišene poslovne sposobnosti te se nalaze pod skrbništvom.

Osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac osigurava prava temeljena na Zakonu o socijalnoj skrbi. Najčešće je to pravo na doplatak za pomoć i njegu, osobnu invalidninu, naknadu do zaposlenja i skrb izvan vlastite obitelji. Tjelesno ili mentalno oštećene osobe te psihički bolesne osobe uz navedena prava istovremeno mogu biti korisnici i osnovnih prava iz sustava socijalne skrbi.

U 2011. godini navedena prava imalo je 313 korisnika doplatka za pomoć i njegu, 47 korisnika osobne invalidnine, 18 roditelja njegovatelja, 27 korisnika naknade do zaposlenja te 26 korisnika ostalih socijalnih usluga.

U 2012. godini Centar je imao 303 korisnika doplatka za pomoć i njegu, 46 korisnika osobne invalidnine, 19 roditelja njegovatelja, 25 korisnika naknade do zaposlenja te 25 korisnika ostalih socijalnih usluga.

Osobe s invaliditetom putem Centra za socijalnu skrb Đakovo ostvaruju pravo na osobnu invalidinu, doplatak za pomoć i njegu, naknadu do zaposlenja, pomoć za uzdržavanje, pomoć i njegu u kući, skrb izvan vlastite obitelji, pomoć za uključivanje u programe redovnih škola (integracija), troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan rad i samozbrinjavanje te jednokratnu novčanu pomoć. Roditelji djece s težim tjelesnim ili mentalnim oštećenjima ostvaruju pravo na status roditelja njegovatelja.

2011. godine navedena prava koristilo je 466 osoba s invaliditetom, od toga 306 odraslih osoba i 160 djece. Od toga pravo na osobnu invalidinu ostvaruje 265 korisnika, pravo na naknadu do zaposlenja ima 60 korisnika, pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu ostvaruju 54 odrasla korisnika, a doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu ima 40 korisnika (31 odrasla osoba i 9 djece). Pravo na pomoć za uzdržavanje ostvaruje 85 korisnika (76 odraslih osoba i 9 djece). Pravo na pomoć i njegu u kući, u okviru koje se pruža usluga organiziranja prehrane, odnosno nabava i dostava gotovih obroka u kući, ostvaruju 3 odrasle osobe. Pravo na troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan rad i samozbrinjavanja ostvaruju 2 korisnika. Pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 66 roditelja. Osobama s invaliditetom odobreno je 116 jednokratnih novčanih pomoći (59 djece i 57 odraslih osoba s invaliditetom).

2012. godine navedena prava koristile su 482 osobe s invaliditetom, od toga 330 odraslih osoba i 152 djece. Pravo na osobnu invalidinu ostvaruje 256 korisnika, pravo na naknadu do zaposlenja ima 58 korisnika, pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu ostvaruju 53 odrasla korisnika i 3 djece, a doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu imaju 23 korisnika (17 odraslih osoba i 6 djece). Pravo na pomoć za uzdržavanje ostvaruje 57 korisnika (50 odraslih osoba i 7 djece). Pravo na pomoć i njegu u kući, u okviru koje se pruža usluga organiziranja prehrane, odnosno nabava i dostava gotovih obroka u kući, ostvaruju 3 odrasle osobe. Pravo na troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan rad i samozbrinjavanja ostvaruju 2 korisnika. Pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 68 roditelja. Osobama s invaliditetom odobreno je 101 jednokratna novčana pomoć (47 djece i 54 odrasle osobe s invaliditetom).

Centar za socijalnu skrb Osijek pruža svim građanima, uključujući i osobe s invaliditetom, široki spektar prava utemeljenih Zakonom o socijalnoj skrbi, Obiteljskim zakonom, a okvirno su to novčane pomoći i različite usluge socijalne skrbi.

U 2011. godini pravo na osobnu invalidinu ostvaruje 336 osoba s invaliditetom, pravo na pomoć za uzdržavanje ostvaruje 450 osoba koje su potpuno radno nesposobne, pravo na doplatak za pomoć i njegu ostvaruje ukupno 1 059 osoba, a status roditelja njegovatelja ima njih 50. Osobama sa invaliditetom pružene su sljedeće usluge: pravo socijalne skrbi na pomoć i njegu u kući za 41 korisnika, pravo na stručnu pomoć u obitelji (patronaža) za 2 korisnika, pravo na uslugu boravka za 20 korisnika dok pravo na smještaj djece i odraslih osoba s teškoćama u razvoju ima 108 korisnika. Temeljem podataka Centra za socijalnu skrb Osijek u 2011. godini evidentirano je 2 068 osoba s invaliditetom, te napominju da je među korisnicima doplatka za pomoć i njegu veliki broj starih i nemoćnih osoba kojima je zbog starosti i bolesti utvrđena potreba stalne brige od strane druge osobe.

U 2012. godini Centar izvještava da su osobe s invaliditetom ostvarile sljedeća prava: osobna invalidina 325 korisnika, doplatak za pomoć i njegu 1056 korisnika, status roditelja njegovatelja 61 korisnik, pomoć i njega u kući 37 korisnika te smještaj u ustanovi 40 korisnika.

U Centru za socijalnu skrb Našice 2011. godine bilo je ukupno 1 467 korisnika prava na doplatak za pomoć i njegu od kojih je 1 049 osoba u punom opsegu, a u smanjenom opsegu je 418 osoba. Ukupno 69 osoba koristi pravo na naknadu do zaposlenja. Status roditelja njegovatelja imaju 42 osobe. Uslugu savjetovanja i pomaganja koristila je 71 osoba. Uslugu boravka koristilo je 18 osoba. Uslugu smještaja u udomiteljskim obiteljima koristilo je 47 osoba te je 68 osoba koristilo smještaj u ustanovi socijalne skrbi.

2012. godine Centar je imao ukupno 1911 korisnika, od toga je pomoć za uzdržavanje primalo 135 osoba, doplatak za pomoć i njegu u punom opsegu 999 osoba, doplatak za pomoć i njegu u smanjenom opsegu 427 osoba, osobnu invalidinu primala je 191 osoba, novčanu naknadu do zaposlenja primalo je 68 osoba, smještaj u udomiteljskim obiteljima koristilo je 47 osoba, te status roditelja njegovatelja imale su 44 osobe.

Temeljem Zakona o socijalnoj skrbi Centar za socijalnu skrb Valpovo provodi sljedeće oblike skrbi za osobe s invaliditetom: doplatak za pomoć i njegu, osobna invalidnina, status roditelja njegovatelja, skrb izvan vlastite obitelji i naknada do zaposlenja.

Ukupan broj osoba s invaliditetom u 2011. godini koji koriste navedena prava bio je ukupno 568. U 2012. godini bilo je ukupno 582 korisnika od toga doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu koristilo je 183 osobe. Doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu 186 osoba. Osobnu invalidinu koristilo je 108 osoba. Status roditelja njegovatelja imalo je 37 osoba te naknadu do zaposlenja imalo je 68 osoba.

VI. ZAKLJUČAK

Temeljem podataka dostavljenih Osječko-baranjskoj županiji tijekom 2011. i 2012. godine, a u svrhu izrade ovog Izvješća, može se zaključiti kako je većina jedinica lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije upoznata s Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

Puno značajnija sredstva osiguravaju gradovi, budući da raspolažu znatno većim finansijskim sredstvima i kadrom, za razliku od općina koje redovito kao glavnu prepreku za veće uključivanje u provođenje mjera i aktivnosti Nacionalne strategije ističu upravo ograničena proračunska sredstva i nedostatak kadrova.

Unatoč gospodarskoj krizi jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, a u skladu sa svojim proračunskim mogućnostima, nastoje finansijski podržavati organizacije osoba s invaliditetom. Značajni pomaci od donošenja Nacionalne strategije 2003. godine do danas učinjeni su na području uklanjanja arhitektonskih barijera.

Važno je istaknuti vrlo nisku obrazovnu strukturu osoba s invaliditetom iako se i u ovom području vide mali pomaci. 2010. godine na području Županije bilo je 77,4% osoba s invaliditetom bez završene osnovne škole ili sa završenom osnovnom školom, a 2012. godine 74,7%. Istovremeno se povećao broj osoba s invaliditetom sa završenom srednjom školom.

Od ukupnog broja osoba s invaliditetom na području Osječko-baranjske županije zaposleno je samo njih 608, od toga u Osječko-baranjskoj županiji 5.

Dakle, uz sve aktivnosti iz Nacionalne strategije posebnu pozornost treba usmjeriti u obrazovanje osoba s invaliditetom što je uvjet za njihovo zapošljavanje, odnosno njihovo uključivanje u zajednicu i osamostaljivanje u ostvarivanju osnovnih životnih funkcija.